

**SPRAWOZDANIE ZA 2019 ROK
Z REALIZACJI
POWIATOWEGO PROGRAMU
ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA
LATA 2018 – 2020**

2020 ROK

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieruszowie pełni funkcję organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie wieruszowskim. Powyższą rolę reguluje stosowne Zarządzenie Starosty Wieruszowskiego nr 33/11 z dnia 25 października 2011r., które zostało zmienione Zarządzeniem Starosty Wieruszowskiego nr 32/14 z dnia 13 listopada 2014 r.

Zgodnie z art. 180 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U z 2019 r. poz. 1111 ze zm.), do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3 – letnich programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej. W związku z powyższym w dniu 29 grudnia 2017 r. Uchwałą Nr XL/227/2017 Rada Powiatu Wieruszowskiego przyjęła „*Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018-2020*”. Celem głównym programu jest: **Rozbudowa i wsparcie istniejącego systemu pieczy zastępczej oraz wsparcie osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą w powiecie wieruszowskim.**

Cel główny realizowany jest poprzez cele szczegółowe:

1. Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej nad dzieckiem osieroconym lub opuszczonym.
2. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia dla rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej.
3. Podniesienie skuteczności systemu wsparcia osób usamodzielnianych.

Osiągnięcie tak zdefiniowanych celów szczegółowych możliwe jest dzięki podjęciu określonych zadań i działań założonych w programie:

1. Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej nad dzieckiem osieroconym lub opuszczonym

Zadanie 1: Promowanie rodzicielstwa zastępczego

Lp.	Działanie	
1.	Rozpowszechnianie informacji w środowisku lokalnym dotyczących funkcjonowania pieczy zastępczej poprzez ulotki, artykuły w prasie i na stronach www	-w ubiegłym roku rozdysponowano ulotki i plakaty promujące rodzinne formy pieczy zastępczej: -do wszystkich Parafii Dekanatu Lututowskiego, Bolesławieckiego oraz Wieruszowskiego – ok. 150 ulotek i 24 plakaty -do ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu wieruszowskiego – ok. 140 ulotek i 7 plakatów - na tablicy ogłoszeń w siedzibie PCPR oraz na stronie internetowej dostępne są informacje na temat rodzicielstwa zastępczego oraz wykaz niezbędnych dokumentów, jakie należy złożyć, aby zostać rodziną zastępczą.

2.	Udział w Obchodach dnia rodzicielstwa zastępczego	<p>- w dniu 10 maja 2019 r. kierownik PCPR w Wieruszowie oraz 1 rodzina zastępcza uczestniczyli w uroczystości Inaugurującej- Wojewódzkie Obchody Dnia Rodziny w Łodzi. Podczas tej uroczystości w/w rodzina zastępcza, wskazana przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, otrzymała nagrodę</p> <p>-dnia 18 maja 2019 r. 4 rodziny zastępcze uczestniczyły w Zjeździe Rodzin Zastępczych i Wielodzietnych w Sieradzu, w ramach XI Wojewódzkich Obchodów Dnia Rodziny organizowanych przez RCPS w Łodzi</p>
Zadanie 2: Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej oraz tworzenie nowych rodzin zastępczych zawodowych, a także rozwój instytucjonalnej-rodzinnej pieczy zastępczej		
Lp.	Działanie	
1.	Prowadzenie procedury kwalifikacyjnej	W 2019 roku PCPR nie wydał żadnej opinii dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej
2.	Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych, RDD lub placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego	W 2019 roku PCPR w Wieruszowie nie skierował żadnej rodziny na szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej
3.	Tworzenie nowych rodzin zastępczych	<p>W roku sprawozdawczym na terenie powiatu wieruszowskiego na mocy postanowienia sądu zawiązanych zostało:</p> <p>- 5 rodzin zastępczych spokrewnionych</p> <p>Ponadto w jednej już istniejącej rodzinie zastępczej spokrewnionej umieszczono 1 dziecko, które zostało przeniesione z Rodzinnego Domu Fundacji „Happy Kids” nr 14 w Czastarach</p>
4.	Uruchomienie 1 placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego	Działanie to w ramach realizacji powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej w powiecie wieruszowskim w latach 2018-2020 zostało zrealizowane w roku 2018. Od dnia 01.08.2018 r. funkcjonuje trzecia placówka opiekuńczo- wychowawcza typu rodzinnego w Czastarach.

2. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia dla rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej.

Zadanie 1: Doskonalenie zawodowe pracowników zatrudnionych w zespole ds. rodzinnej pieczy zastępczej oraz koordynatorów

Lp.	Działanie	
1.	Uczestniczenie w szkoleniach podnoszących kwalifikacje	<p>W roku 2019 pracownicy PCPR w Wieruszowie zajmujący się rodzinną pieczą zastępczą wzięli udział w 2 szkoleniach i 4 konferencjach:</p> <ul style="list-style-type: none"> -kierownik PCPR uczestniczył w konferencji „Nie tylko deinstytucjonalizacja. 20 lat reformy systemu pieczy zastępczej w Polsce- bilans dokonanych zmian” w Belwederze w Warszawie - pedagog oraz koordynator uczestniczyli w II Ogólnopolskim spotkaniu organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej i jednostek samorządu terytorialnego pn. „Kierunek-dziecko” w Licheniu Starym -koordynator uczestniczył w szkoleniu „Babcia i dziadek rodziną zastępczą- specyfika rodziny” w Łodzi -pedagog i koordynator uczestniczyli w konferencji koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w Zakopanem -psycholog oraz koordynator uczestniczyli w szkoleniu „Cyberprzestrzeń jako współczesne zagrożenie dzieci i młodzieży. Rola rodziców i opiekunów w zapewnieniu bezpieczeństwa” w Łodzi -kierownik PCPR i pracownik zespołu ds. świadczeń wzięli udział w konferencji „Zawodowe rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka w woj. łódzkim” w Łodzi

Zadanie 2: Rozwój współpracy lokalnych instytucji działających na rzecz rodziny tj. OPS, sądy i ich organy pomocnicze oraz szkoły

Lp.	Działanie	
1.	Wymiana informacji pomiędzy instytucjami	<p>Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2019 przeprowadził:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 92 oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinach zastępczych - przesłał 92 opinie do Sądu dotyczące zasadności dalszego pobytu małoletnich w pieczy zastępczej, - pracownicy PCPR w 2019 roku sporządzili 7 nowych planów pomocy dziecku, -wystosował 72 pisemne zapytania o funkcjonowanie w środowisku szkolnym

		<p>małoletnich przebywających w rodzinach zastępczych,</p> <p>- przekazano do Regionalnego Ośrodka Adopcyjnego w Łodzi informacje o 2 małoletnich z uregulowaną sytuacją prawną. Dodatkowo zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej utrzymywał regularny kontakt z pracownikami Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej (pracownikami socjalnymi, asystentami rodzinnymi), kuratorami zawodowymi i społecznymi.</p> <p>Koordinatorzy rodzinnej pieczy zastępczej 48 razy kontaktowali się z kuratorami sądowymi oraz z instytucjami takimi jak: ośrodki pomocy społecznej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna oraz szkoły.</p>
<p>Zadanie 3: Zorganizowanie systemu specjalistycznego poradnictwa oraz wsparcie w prawidłowym funkcjonowaniu pieczy zastępczej</p>		
Lp.	Działanie	
1.	<p>Udzielanie pomocy pedagogicznej, psychologicznej i prawnej osobom tworzącym rodziny zastępcze oraz usamodzielniającym się wychowankom</p>	<p>W roku 2019 rodziny zastępcze korzystały z pomocy:</p> <ul style="list-style-type: none"> -psychologicznej (18 porad) -pedagogicznej (62 porady) w godzinach pracy PCPR. <p>Ponadto 8 rodzin zastępczych korzystało z pomocy prawnej w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej, jaki działa przy PCPR w Wieruszowie.</p>
2.	<p>Utworzenie grupy wsparcia dla rodziców zastępczych</p>	<p>W roku 2019 liczba osób do utworzenia grupy wsparcia była niewystarczająca.</p>

3.	Podniesienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców zastępczych poprzez dostarczenie wiedzy i umiejętności w zakresie opieki i wychowania dzieci	<p>W 2019 roku pracownicy zespołu ds. pieczy zastępczej zrealizowali 2 szkolenia w tym jedno we współpracy z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Wieruszowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 13.06.2019 r. – szkolenie pn. „Wypalenie zawodowe- jak sobie z nim radzić?” w celu zwiększenie wiedzy rodziców zastępczych na temat wypalenia zawodowego (15 osób) -18.12.2019 r.- szkolenie pn. „ Jak zaspokajać potrzeby dziecka, aby zapewnić mu stabilizację życiową?” mające na celu zwiększenie wiedzy rodziców zastępczych na temat sposobów zaspokajania potrzeb dziecka (10 osób) <p>Ponadto dnia 26.09.2019 r. przygotowano szkolenie dla rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, pn. „Rodzic biologiczny- moje obowiązki”, które nie odbyło się, gdyż żaden z rodziców biologicznych nie przybył na w/w szkolenie.</p>
4.	Zorganizowanie pomocy wolontariuszy dla sprawujących pieczę zastępczą	W roku 2019 żadna rodzina zastępcza nie była zainteresowana tą formą pomocy.

Zadanie 4: Wsparcie finansowe rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej

Lp.	Działanie	
1.	<p>Przyznawanie świadczeń dla rodzin zastępczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej - na wypłacenie wynagrodzeń zawodowym rodzinom zastępczym 	<p>W roku 2019 wypłacono:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 628 świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej w kwocie 468.627,90 zł, - 5 świadczeń na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka do nowej rodziny zastępczej w kwocie 6.200,00 zł - 36 świadczeń w formie dodatku na zwiększone koszty utrzymania dziecka niepełnosprawnego w kwocie 7.596,00 zł. -12 świadczeń na wynagrodzenie dla rodziny zastępczej zawodowej w wysokości 32.137,92 zł

	<p>- na wypłatę dodatkowych świadczeń dla rodzin zastępczych</p> <p>- na przyznanie środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym w którym zamieszkuje rodzina zastępcza zawodowa lub prowadzony jest rodzinny dom dziecka</p>	<p>-przyznano 3 dofinansowania dla dzieci z rodzin zastępczych do wypoczynku poza miejscem zamieszkania w łącznej kwocie 800,00 zł.</p> <p>-447 świadczeń- dodatek wychowawczy (500+) dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na łączną kwotę 220.089,64 zł,</p> <p>-39 świadczeń na świadczenie „ Dobry start” (300+) na łączną kwotę 11.700,00 zł</p> <p>-4 świadczenia na utrzymanie lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego dla rodziny zastępczej zawodowej w wysokości 7.713,23 zł.</p>
2.	Utrzymanie placówek opiekuńczo – wychowawczych na terenie powiatu	<p>1. Na prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego pod nazwą:</p> <p>„Rodzinny Dom Fundacji HAPPY KIDS nr 5 w Lubczynie” w roku 2019 przekazano dotację w wysokości 244.563 zł, którą wydatkowano w kwocie 244.455,04 zł.</p> <p>„Rodzinny Dom Fundacji HAPPY KIDS nr 9 w Sokolnikach” w roku 2019 przekazano dotację w wysokości 236.736,00 zł, którą wykorzystano w kwocie 236.654,08 zł</p> <p>„Rodzinny Dom Fundacji HAPPY KIDS nr 14 w Czastarach” w roku 2019 przekazano dotację w wysokości 252.987,09 zł, którą wydatkowano w kwocie 252.987,09 zł</p> <p>Środki dotacji przeznaczone zostały na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wynagrodzenia dla osób prowadzących placówkę opiekuńczo – wychowawczą typu rodzinnego - pokrycie kosztów utrzymania dzieci (ryczałt) m.in. na: wyżywienie, odzież, obuwie, środki higieny osobistej, podręczniki pomoce i przybory szkolne, kieszonkowe, zajęcia kulturalne, rekreacyjne i sportowe, opłatę za pobyt w bursie lub internacie, i inne;

	<p>- bieżące funkcjonowanie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego (na energię ciepłą i elektryczną, wodę i ścieki oraz odpady, koszt eksploatacji, telefon, Internet, opał)</p> <p>- świadczenie opieki zdrowotnej i wyrównywanie opóźnień w nauce</p> <p>- wyposażenie placówki w sprzęt niezbędny dla umieszczonych w niej dzieci</p> <p>- bieżące naprawy i remont placówki</p> <p>- koszty administracyjne</p> <p>2. W roku 2019 wydano 25 decyzji o przyznaniu dodatku do zryczałtowanej kwoty na dzieci umieszczone w placówkach na łączną kwotę 130.687,24 zł. Ponadto wypłacono świadczenie „Dobry start” dla 18 wychowanków placówek na łączną kwotę 5.400,00 zł.</p>
--	--

3. Podniesienie skuteczności systemu wsparcia osób usamodzielnianych.

Zadanie 1: Wsparcie wychowanków pieczy zastępczej w procesie usamodzielnienia		
Lp.	Działanie	
1.	Utworzenie mieszkania chronionego na terenie powiatu	W roku 2019 nie udało się zrealizować tego działania.
2.	Pomoc w tworzeniu indywidualnych programów usamodzielnienia	<p>Pracownicy PCPR w Wieruszowie opracowali wspólnie z opiekunami usamodzielnienia i pełnoletnimi wychowankami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 5 indywidualnych programów usamodzielnienia w rodzinnej pieczy zastępczej. - 1 indywidualny program usamodzielnienia w instytucjonalnej pieczy zastępczej <p>PCPR w Wieruszowie na 31.12.2019 r. prowadził łącznie 24 Indywidualne Programy Usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej.</p>

3.	Wspieranie finansowe i rzeczowe dla pełnoletnich wychowanków	<p>W roku 2019 pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych PCPR wypłaciło:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 4 świadczenia na usamodzielnienie w łącznej wysokości 13.880,00 zł, - 3 świadczenia na zagospodarowanie w łącznej kwocie 4.801,00 zł - 60 świadczeń na kontynuowanie nauki w łącznej kwocie 31.367,13 zł, <p>W roku sprawozdawczym dla wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej wypłacono:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 21 świadczeń na kontynuowanie nauki w łącznej kwocie 11.046,00 zł. - 1 pomoc pieniężna na zagospodarowanie w kwocie 1.577,00 zł.
4.	Motywowanie do aktywnego poszukiwania pracy i pomoc w zakresie przygotowania do wejścia na rynek pracy	W roku 2019 żaden wychowanek rodzin zastępczych nie został skierowany do Powiatowego Urzędu Pracy w celu rejestracji i poszukiwania pracy.
5.	Wsparcie w pozyskaniu mieszkań z zasobów gminy	W roku 2019 żaden wychowanek nie złożył wniosku o pozyskanie mieszkania z zasobów gminy.

PODSUMOWANIE:

Przedstawione sprawozdanie z „*Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018 – 2020*” zostało opracowane na podstawie zrealizowanych działań w roku 2019. Główne założenia zmierzały do rozbudowy i wsparcia istniejącego systemu pieczy zastępczej oraz wsparcia osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą w powiecie wieruszowskim.

W ramach celu szczegółowego: *Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej nad dzieckiem osieroconym lub opuszczonym*, w siedzibie PCPR w Wieruszowie oraz na stronie internetowej dostępne są informacje dotyczące warunków, jakie należy spełnić, aby ubiegać się o ustanowienie rodziny zastępczej. Ponadto rozesłano ulotki informacyjne oraz plakaty dotyczące rodzicielstwa zastępczego do wszystkich parafii i wszystkich Ośrodków Pomocy Społecznej powiatu wieruszowskiego, w celu wywieszenia ich w gablotach informacyjnych. Powyższe działania miały na celu pozyskanie nowych kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe bądź niezawodowe oraz zwiększenie świadomości mieszkańców powiatu wieruszowskiego o rodzicielstwie zastępczym.

W roku sprawozdawczym na mocy postanowień Sądów zostało zawiązanych: 5 rodzin zastępczych spokrewnionych, w których umieszczono 8 dzieci. Ponadto w jednej już istniejącej rodzinie zastępczej spokrewnionej umieszczono 1 dziecko, które zostało przeniesione z Rodzinnego Domu Fundacji „Happy Kids” nr 14 w Czastarach.

W 2019 roku 4 nowopowstałe rodziny zastępcze spokrewnione zostały objęte opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Natomiast 1 rodzinę zastępczą spokrewnioną objęto opieką organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Na terenie powiatu wieruszowskiego funkcjonują 3 placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego w Lubczynie, Sokolnikach oraz Czastarach, w których na dzień 31.12.2019 r. przebywało 23 dzieci, w tym 9 pochodzących z terenu innych powiatów.

W ramach celu szczegółowego: **Zapewnienie profesjonalnego wsparcia dla rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej**, w roku 2019 Kierownik PCPR, oraz pracownicy zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej uczestniczyli w szkoleniach i konferencjach podnosząc swoją wiedzę i umiejętności w zakresie specjalistycznej pomocy dziecku i rodzinie oraz pogłębiali swoją wiedzę z podstaw prawnych z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieruszowie zorganizowało 2 szkolenia mające na celu uaktualnienie wiedzy rodziców zastępczych na temat wypalenia zawodowego oraz tego, jak zaspokajać potrzeby dziecka, aby zapewnić mu stabilizację życiową.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej podejmował wielokrotnie współpracę z instytucjami oświatowymi, ośrodkami pomocy społecznej, służbą zdrowia, kuratorami, policją, sądem rodzinnym, powiatowymi centrami pomocy rodzinie, ośrodkami adopcyjno-opiekuńczymi, instytucjami pozarządowymi i innymi instytucjami, które zajmują się problematyką rodziny i dziecka w celu sprawowania właściwej opieki nad rodzinami zastępczymi. Ponadto rodziny zastępcze miały możliwość korzystania z porad świadczonych przez zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej, a także w Punkcie Interwencji Kryzysowej, gdzie uzyskiwały pomoc w zakresie prawnym oraz psychologicznym.

W ramach celu szczegółowego: **Podniesienie skuteczności systemu wsparcia osób usamodzielnianych**, kluczowe znaczenie dla efektywności działań na rzecz usamodzielnienia pełnoletniego wychowanka pieczy zastępczej, jest sposób przygotowania wychowanka do samodzielnego życia, stopień jego dojrzałości i osobistego zaangażowania oraz odpowiednie wsparcie ze strony opiekunów i innych osób. Podopieczny opuszczający rodzinę zastępczą lub placówkę opiekuńczo-wychowawczą, deklarujący realizację indywidualnego programu usamodzielnienia, miał prawo do ubiegania się o świadczenia pieniężne przysługujące osobom usamodzielnianym, uzyskania szczegółowych informacji o formach współpracy i zakresie wsparcia ze strony opiekuna usamodzielnienia oraz pomocy ze strony PCPR w zakresie poradnictwa prawnego, spraw związanych z edukacją, mieszkaniem i innych.

W związku z powyższym PCPR w Wieruszowie na dzień 31.12.2019 r. prowadził łącznie 24 Indywidualne Programy Usamodzielnienia. W roku 2019 zostało sporządzonych 6 nowych ww. programów z podopiecznymi przebywającymi w pieczy zastępczej.

Reasumując PCPR w Wieruszowie prowadziło w 2019 r. większość zadań założonych w Programie. W roku 2020 powinno się utrzymać działania ukierunkowane na rozwój rodzinnych form opieki, jako środowisk efektywnych wychowawczo poprzez stałe, profesjonalne wsparcie istniejących już rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego. Ponadto konieczne jest w celu rozwijania rodzinnej pieczy zastępczej rozszerzenie prowadzonych dotychczas działań promujących rodzicielstwo zastępcze. Stosowane obecnie formy promocji nie przekładają się na zwiększenie zainteresowania osób pozostania rodzicem zastępczym. Istotne jest również podjęcie działań w kierunku uruchomienia na terenie powiatu wieruszowskiego mieszkań chronionych dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej. Większość pełnoletnich osób po opuszczeniu pieczy zastępczej nie ma możliwości powrotu do domu rodzinnego, więc boryka się z problemami mieszkaniowymi.